

MARIA BÖRJESSON: KAN INVESTERINGAR I TRANSPORTINFRASTRUKTUR ÖKA PRODUKTIVITET OCH SYSSELSÄTTNING?

LARS WESTIN

Professor i Regionalekonomi

CERUM

UMEÅ UNIVERSITET

UMEÅ UNIVERSITY
CERUM – CENTRE FOR REGIONAL SCIENCE

ÖVERGRIPANDE

- ATT BERÄKNA INFRASTRUKTURENS NYTTA
  - Bra att resultatet från 80 och 90-talen att både primär- och sekundärmarknader måste studeras åter uppmärksammas
  - Felaktig svensk beräkningstradition (Vägverket, SIKa och Trafikverket)
  - Forskningsuppgift: Hur har en felaktig metod kunnat dominera transportpolitiken? Årtionden av samhällsekonomisk ineffektivitet
- TITELN..... Höghastighetstågen.....
- FOKUS, BREDD OCH SNABBA PÅSTÅENDEN
- PRISMEKANISMEN I TRANSPORTPOLITIKEN
- AGGLOMERATIONSEFFEKTER, T-BANA, FINANSIERING, FASTIGHETSSKATT
- STORSTÄDER, STÄDER OCH LÖNSAMMA PROJEKT

NYTTA, INFRASTRUKTURKAPITAL OCH BNP

- INFRASTRUKTURKAPITALET OCH BNP – MAKROANALYSEN
  - Uppenbart komplex social dynamik
  - ”Produktivitetsansatsen” naiv
- NYTTA, KONSUMENTÖVERSKOTT OCH BNP
  - BNP inte ekvivalent med välfärdsmått
  - Konsumentöverskott och balansräkningen
  - Värdefullt med analys – men långtifrån klart
- INFRASTRUKTUR BINDER SAMMAN FASTIGHETER
  - Städer är klubbar av fastigheter
  - Nationer är klubbar av städer – konkurrens, splittring och allianser
  - Länkar mellan städer är alltid en politisk förhandling och kompromiss

STATENS AKTIVA ROLL

- STATEN AKTIV PÅ FASTIGHETS- OCH BYGGMARKNADEN
  - PBL
  - RIKSINTRESSEN (Strandskydd,...)
  - HYRESREGLERING
  - FINANSIERING
- VÄRDERING AV NYTTOR OM FASTIGHETSMARKNADEN OMREGLERAS?
- "OMLOKALISERINGENS ONYTTA"
  - MARKANVÄNDNING OCH TILLGÅNGARS TILLVÄXT

HÖGHASTIGHETSTÅG OCH LÖNSAMHET

- RISKFYLLT OCH INTE BEVISAT LÖNSAMT
- OSÄKER ÖPPEN TEKNIKUTVECKLING
  - Fossilfria autonoma bilar, eldrivna flygplan, ännu snabbare tåg
  - Handels kollaps och städernas form
  - Risk kräver kortare återbetalningstid
- ÄR ASEKs VÄRDERINGAR AKTUELLA?
- POLITIKENS ROLL NÄR TRAFIKANTERNA HAR ÅNGEST?